

fremmest bør vi sørge for at faa at vide, hvor mange af den Slags gamle værdifulde Bygninger vi har, vi bør søge at faa dem sorteret saaledes, at vi faar dem, der virkelig har særlig Interesse — en første Klasses Interesse, om jeg maa bruge det Udtryk —, opført paa en særlig Liste og beskyttet ved en særlig Lov, saaledes at Ejeren, hvis han vil lade Huset nedbryde eller lade det underkaste en Hovedreparation, bliver forpligtet til at henvende sig til en Institution, som kan træde til med Raad og Vejledning, og saaledes at denne Institution, hvis Ejeren er utilgængelig for saadanne Raad og Vejledninger, kan træde til med administrativ Myndighed, eventuelt med Ekspropriationsret, som man har det i mange andre Lande. Selv om dette er et meget vigtigt Spørgsmaal, mener jeg dog, at det ligger udenfor en Lovgivning om Naturfredning.

Jeg har altsaa for det første den Indvending mod dette Lovforslag, at det paa dette Omraade tager noget med, som jeg helst saa var udenfor, men paa et andet Omraade synes jeg, det tager noget mindre med, end jeg kunde ønske. Der staar i § 1, at der kan fredes Steder og Bygninger, som har naturhistorisk eller landskabelig Interesse. Men efter min Mening er dette kun et Led i den for vort Land nødvendige Naturfredning, den tilfredsstillende i hvert Tilfælde ikke Zoologer og Botanikere. Der burde efter min Mening ved denne Lov skabes en Mulighed for, at der ind under Fredningen ogsaa blev draget visse Dyr- og Plantearter, som ellers af Kulturen trues med Udryddelse. Vi har her i Landet ryddet meget store Skovarealer, vor Mosekultur er ret vidt drevet, vort Jordbrug er det i endnu højere Grad, og det er ganske naturligt, at der under en saadan Kultivering gaar overmaade meget tabt, at meget forsvinder, som der kunde være Grund til at beskytte. Jeg vilde ønske, at man gennem Lovgivningen blev sat i Stand til at fremskaffe en virkelig Fredning af visse Planteformationer. Der findes endnu paa Øernes bedre Jorder, særlig paa Lerbund, enkelte, for det meste smaa Rester af de gamle store Egeskove. De fleste af dem er udryddede, men det vilde være rimeligt og rigtigt, om man nu greb ind og

fredede et eller flere af disse gamle Skovpartier af en Type, som gennem Aarhundreder har givet vort Land dets særlige Præg, og ogsaa af de spredte Skove paa Tørvebund med El som Hovedtype og med Birk og Pil som Bityper kunde det være rimeligt at frede et eller flere Partier. Saadanne gamle, fredlyste Skovpartier vilde have stor videnskabelig Interesse, og de vilde ogsaa have praktisk Interesse, idet man gennem dem kunde faa Kundskab om, hvorledes et Skovsamfund kan udvikle sig, naar det overlades til sig selv, og der kunde sikkert derigennem faas værdifulde Oplysninger for Førstmanden.

Jeg mener ogsaa, at vi, inden det bliver for sent, burde frede en eller flere Højmoser, inddrage dem og deres ejendommelige Planteformation under de fredede Arealer, og maaske er der ogsaa andre Ting, som det vilde være af Betydning saaledes at frede. Det er muligt, at man ved en Fortolkning af § 1 kan inddrage disse Ting under Fredningsbestemmelserne der, men det kan i hvert Fald ikke lade sig gøre, saa vidt jeg da kan se, at inddrage Fredning af visse Plantearter under § 1, saaledes som den nu er formet, og der er adskillige Plantearter her i Landet, som helt vil forsvinde, hvis man ikke i Tide søger at frede dem. Jeg skal nævne, at Kristtorn er sin Udryddelse nær. Det samme gælder vistnok ogsaa Kongebregnen. Hvis man ikke freder de Steder, hvor den nu er tilbage som et lille, meget lidet mærkbart Parti, vil de sikkert helt forsvinde. Ligeledes kunde der være Grund til under denne Naturfredningslov at inddrage visse Dyrarter, saaledes at man var i Stand til at supplere Jagtlovens Bestemmelser gennem en administrativ Fremgangsmaade, som man nærmere kunde enes om. Forholdet er nemlig dette, at naar en Planteart eller en Dyrart begynder at blive sjælden, stiger de enkelte Individuer betydeligt i Værdi. Jeg har saaledes set i et Samlerkatalog, at der opføres som Betaling for sjældne Planter en 15 Kroner for pressede Eksemplarer, og jeg har set, at Fugløg af sjældne Arter betales med indtil 100 Kr. pr. Stk. Det frister selvfølgelig Folk, der gerne vil tjene Penge. Og det vil maaske derfor være en særlig Grund til at